

secretaris Van Bijsterveldt

samenleving alles op alles moet zetten om te voorkomen dat mensen die moeite hebben met lezen en schrijven in een isolement raken. We leggen de lat daarom hoog. Aan laaggeletterdheid kun je nooit te veel aandacht besteden.

Wat houdt het in september gesloten convenant tussen sociale partners en overheid precies in? Wie heeft hier iets aan?

Het Convenant Laaggeletterdheid betreft de gezamenlijke inspanning van de overheid (de ministeries van Jeugd en Gezin, Onderwijs en Sociale Zaken), werkgevers en werknemers verenigd in de Stichting van de Arbeid. Tussen nu en 2015 willen wij het aantal laaggeletterden met zestig procent terugbrengen van 1,5 miljoen tot circa 600.000. Dat is een enorme ambitie. Het is mooi dat daar nu een breed draagvlak voor bestaat en dat ook werkgevers en werknemers zich daaraan willen verbinden. Willen we met zijn allen die hoge ambitie waarmaken, dan is duidelijk dat curatieve maatregelen alléén onvoldoende zijn. Het aantal volwassen cur-

sisten moet omhoog, maar nog belangrijker is dat binnen enkele jaren veel minder jongeren laaggeletterd het onderwijs verlaten. Liefst geen, zoals in het convenant staat. Maar er blijft natuurlijk een groep met cognitieve beperkingen, die ook met goede begeleiding niet naar een voldoende functioneel niveau van lees- en schrijfvaardigheid is te brengen. Niettemin: als de instroom grotendeels stopt en meer mensen een cursus gaan volgen, komt ook dankzij de demografische ontwikkeling het doel in zicht. De doelstelling van het convenant is een gezamenlijke van een aantal ministeries en de sociale partners. Ook de gemeenten zullen daarbij betrokken worden. Als het goed is, zullen ook docenten merken dat er meer behoefte ontstaat aan lessen. Bedrijven gaan hun personeel screenen op het voorkomen van laaggeletterdheid en een cursus aanbieden. Zo nodig betalen zij de verletkosten. Het ministerie van Sociale Zaken en Werkgelegenheid (SZW) zal van de uitvoeringsorganisaties in de sociale

zekerheid, bijvoorbeeld het CWI, vragen of zij laaggeletterden opsporen en in de gelegenheid stellen iets aan hun probleem te doen. Vaak kan een cursus de opstap zijn naar een geslaagde re-integratie. In de komende maanden zal OCW het initiatief nemen om te komen tot een gezamenlijk en concreet uitvoeringsplan bij het convenant. Op die manier blijft het niet alleen bij mooie voornemens, maar leidt het daadwerkelijk tot actie!

Van de ALFA-nieuwsredactie

In een volgend gesprek met de staatssecretaris willen we graag ingaan op zaken als: het opvangen van het aanstaand vertrek van veel ervaren docenten die met pensioen gaan, opleidings- en bijscholingsmogelijkheden voor nieuwe docenten en certificering, ontwikkeling van meer software voor laaggeletterden, onder andere gebaseerd op automatische spraakherkenning, ontwikkeling van meer/betere toetsinstrumenten en de behoefte aan meer onderzoek naar de aanpak van laaggeletterdheid.

Zusje Alenoesjka en broertje Iwanoesjka

Het verhaal zusje Alenoesjka en broertje Iwanoesjka is een Russisch volkssprookje en staat in een bundel sprookjes die naverteld zijn door Elisabeth Borchers (1977).

De namen van de hoofdpersonen zijn lang en moeilijk om te lezen. Vertel de cursisten eventueel dat de toevoeging 'oesjka' kleine betekent. Iwanoesjka is dus kleine Iwan. Moeilijke woorden voor tweede-taalleerders zijn wellicht 'tsaar', 'jagen', 'jacht' en 'slachten'.

CHARLOTTE CANNegiETER/ROC NOVA COLLEGE, IJMUIDEN

(Vrij naar: Borchers, E. (1977) *Het sprookje van de schitterende valk en andere Russische sprookjes*. Utrecht: A.W. Bruna.)

ZUSJE ALENOESJKA EN BROERTJE IWANOESJKA

Zusje Alenoesjka en broertje Iwanoesjka waren helemaal alleen op de wereld.

Hun vader en moeder waren dood.

Thuis was er niemand om voor ze te zorgen.

Ze liepen samen steeds verder en verder.

Ze liepen door het gras en langs het water.

'Ik heb zo'n dorst', zei broertje Iwanoesjka.

Bij het water zag hij koeien drinken.

Hij wilde ook water.

Maar Alenoesjka zei: 'Drink niet broertje, anders word je een kalfje.'

Ze liepen weer verder en ze zagen een meer.

Bij het meer waren schapen.

'Zusje, zusje, nu ga ik drinken', riep Iwanoesjka.

Maar Alenoesjka zei: 'Drink niet broertje, anders word je een lammetje.'

Ze liepen verder en verder en zagen weer water.

Daar waren geiten.

'Nu ga ik echt drinken', zei Iwanoesjka.

Maar Alenoesjka zei: 'Drink niet broertje, anders word je een geitje.'

Maar Iwanoesjka had heel erg dorst.

Hij liep naar het water, hij dronk en... hij werd een geitje.

Zusje Alenoesjka huilde en huilde.

Ze nam het geitje mee en samen liepen ze weer verder.

Dagenlang liepen ze verder.

Op een dag sprong het geitje in een tuin.

Het was de tuin van de tsaar.

De tsaar was de koning van het land.

De tsaar keek naar Alenoesjka.

Hij vond haar mooier dan alle meisje die hij ooit gezien had.

Hij zei: 'Blijf bij mij Alenoesjka.

Ik geef je mooie kleren en mooie sieraden.'

Alenoesjka was heel moe van al dat lopen.

Ze bleef bij de tsaar.

Ze trouwden al heel snel.

Op een dag ging de tsaar weg om te jagen.

Toen kwam er een oude vrouw naar Alenoesjka.

De oude vrouw vroeg om werk.

Zij hielp Alenoesjka met koken en schoonmaken.

Toen werd Alenoesjka ziek.

Ze wilde niet meer eten.

Het gras werd geel.

De bomen verloren hun bladeren.

'Wat is hier gebeurd?' riep de tsaar toen hij thuis kwam.
 'Ik ben ziek geworden', zei zusje Alenoesjka.
 Op een dag ging de tsaar weer op jacht.
 De oude vrouw zei: 'Als je gezond wilt worden moet je vanavond naar de zee gaan en van het water drinken.'
 Zusje Alenoesjka ging naar de zee.
 Maar de oude vrouw pakte zusje Alenoesjka.
 Ze bond een steen om haar hals.
 En ze gooide zusje Alenoesjka in zee.
 De oude vrouw werd jong.
 Ze trok de mooie kleren van zusje Alenoesjka aan.
 Zo leek ze ook op zusje Alenoesjka.
 Toen kwam de tsaar thuis.
 Hij was blij dat Alenoesjka weer gezond was.
 Hij zag niet dat het de oude vrouw was.
 'Waar is het geitje eigenlijk?' riep de tsaar verbaasd.
 De oude vrouw zei dat het geitje niet lekker rook, het stonk.
 De volgende dag sloeg de oude vrouw het geitje.
 Ze zei: 'Ik ga je slachten.'
 De tsaar hoorde het plan van de oude vrouw.
 Hij vond het wel zielig voor het geitje,
 maar hij hield veel van zusje Alenoesjka.
 Hij wist niet dat het de oude vrouw was.

Het geitje werd heel bang.
 Hij ging naar zee en riep:
 'Zusje, zusje
 Hoor je het?
 De oude vrouw maakt een vuur!
 Ze pakt een mes!
 Ze wil me doden!
 Hoor je me?'
 Zusje Alenoesjka riep:
 'Broertje, broertje,
 Hoor je het?
 De zee is zo diep,
 En de steen is zo zwaar.
 Ik kan niet bij je komen.'
 Het geitje riep.
 Het geitje riep nog een keer.
 Het geitje riep een derde keer.
 Toen kwam zusje Alenoesjka uit het water.
 De tsaar, Alenoesjka en het geitje waren blij.
 De bomen kregen weer bladeren.
 En het gras werd weer groen.

Illustratie: Conny van der Neut